

OLIMPIADA ȘCOLARĂ DE GEOGRAFIE
ETAPA JUDEȚEANĂ/A SECTOARELOR MUNICIPIULUI BUCUREȘTI
23 martie 2025

XI. osztály

- **Minden tétel kötelező. Hivatalból 10 pont jár.**
- **Munkaidő 3 óra.**

I. Tétel (20 pont)

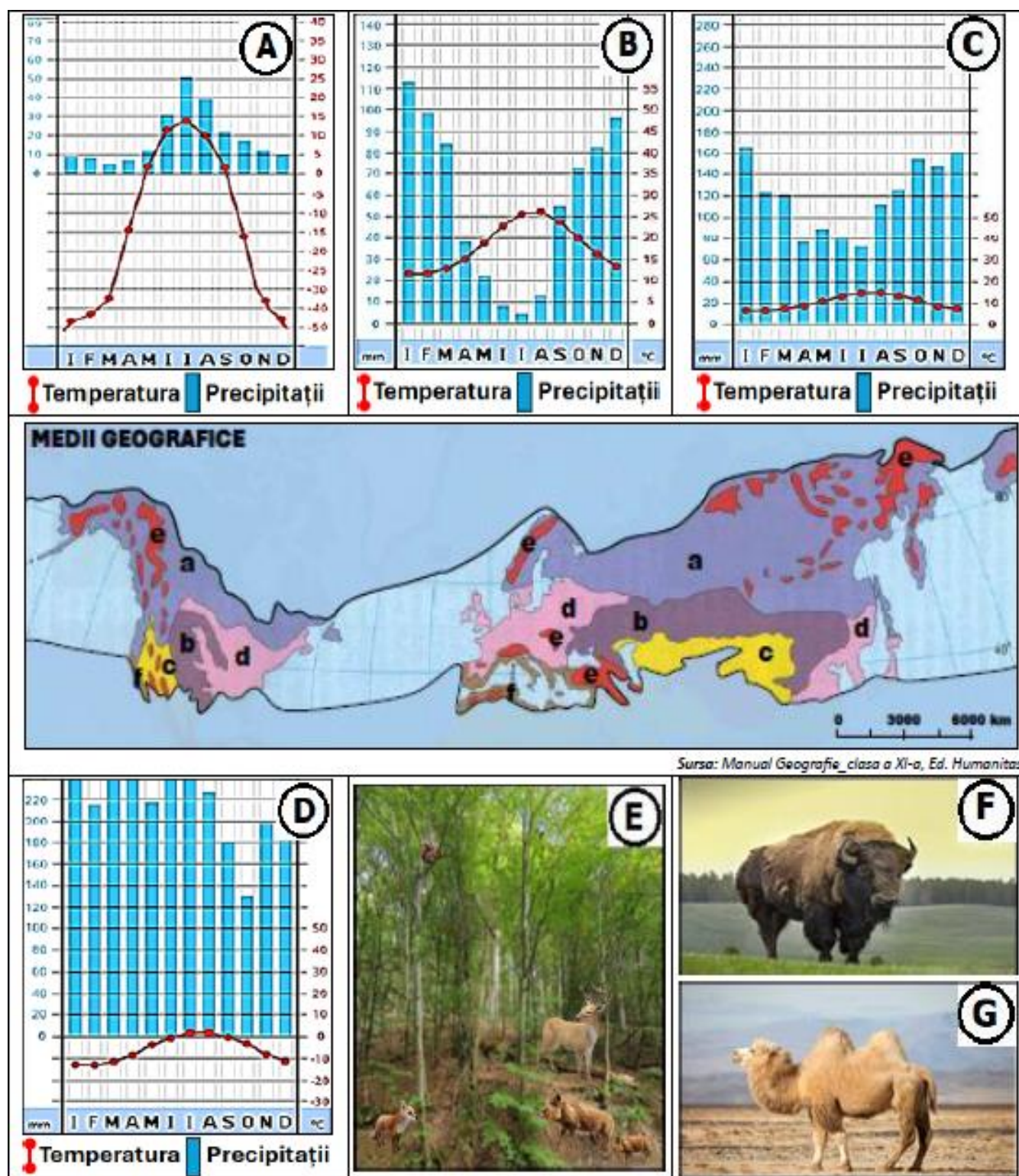
Írjátok a vizsgalapra a helyes válasz betűjelét az alábbi kijelentésekre vonatkozóan:

1. A part menti növényzet és állatvilág változása, különösen a mangrove területeken, és az abráziós folyamatok felgyorsulása a következményei a következőknek:
a. az ózonréteg csökkenése
b. az üvegházhatás fokozódása
c. a világóceán szintjének az emelkedése
d. a megművelt földterületek bővülése
2. A 20 °C feletti hőmérséklethez alkalmazkodott növények elnevezése:
a. euriterm
b. hekisztoterm
c. makroterm
d. sztenoterm;
3. Azokat a kapcsolatokat, amelyek révén egyes növényi vagy állati szervezetek más fajok szervezeteit használják menedékkül vagy támaszul, nevezik:
a. kompetíciónak
b. kooperációnak
c. mutualizmusnak
d. szimbiózisnak
- 4.. A növényzet megváltoztatása vagy eltávolítása az erdőirtás és az erdőtüzek által, a nagy népsűrűség hatására, jellemzőek az alábbi környezetekre:
a. trópusi sivatagok
b. tűlevelű erdők
c. egyenlítői esőerdők
d. monszunerdők
5. A környezet szerveződésének, szerkezetének és működésének alacsony antropizációja a következő környezet elemeire jellemző:
a. mediterrán
b. magashegységi
c. lombhullató erdő
d. szavanna
6. A legrégebbi határon átnyúló regionális társulás az/a:
a. APEC
b. NAFTA
c. OPEC
d. TriRhena
7. Hideg telek negatív hőmérsékletekkel, forró és száraz nyarak kevés csapadékkal és xerofita növényekkel, jellemzőek az alábbi környezetre:
a. poláris és szubpoláris
b. mérsékelt száraz
c. mérsékelt óceáni
d. hideg mérsékelt
8. A tájra jellemző vonás, hogy a főbb elemek egyenletesen oszlanak el a térben, amelyben kifejlődnek, az a/az:
a. dinamika
b. fizionómia
c. homogenitás
d. egyediség
9. Az egyik legrégebbi természeti park, amely a „Paradicsom-völgynek” is nevezett völgyben található, az a:
a. Grand Canyon
b. Grand Paradiso
c. Yellowstone
d. Yosemite
10. A mai geopolitikai koncepciókban a „tartalékterületek”, amelyeket a jövőben intenzívebben kell hasznosítani, azok a:
a. sivatagok
b. prérók
c. szavannák
d. sztyeppék

II. Tétel

(30 pont)

Az alábbi diagramok, képek és térképvázlatok a földrajzi környezetekre és tájakra vonatkoznak, amelyek szélességi/zónális elhelyezkedése az É-i szél. 30° és 60°/65° között vannak.

Medii geografice= Földrajzi környezetek, Temperatura= Hőmérséklet, Precipitații= Csapadék

A. Írjátok le:

1. a térképen **a**, **b**, **c**, **d** és **f** betűkkel jelölt, szélességi/zónális elhelyezkedésű földrajzi környezetek típusainak a nevét;
2. az azonális elhelyezkedésű, **e** betűvel jelölt környezeti típus nevét;
3. társítsátok helyesen az **A**, **B**, **C** és **D** betűkkel jelölt éghajlati diagramokat, az **1-es** és **2-es pontban** azonosított földrajzi környezetek/tájak típusait jelölő betűkkel, a következő minta szerint: **H - g**;

B. A fenti **E** betűvel jelölt képre vonatkozóan, írjátok le:

1. a képen látható erdők által uralt környezettípus földrajzi szélességek mentén való elhelyezkedését;
2. a nyugat-európai és a kelet-ázsiai folyók vízhozama/vízjárása közötti különbséget, amely a képen látható növényzet által uralt környezeti típusra jellemző;
3. annak a területnek a földrajzi elhelyezkedését, ahol a nagy mamutfenyőerdők nőnek, a képen látható növénytársulások földrajzi környezetére jellemzően;
4. a barna erdőtalajokban található szerves-ásványi anyagkomplexum eredetét, amely a képen látható környezetre jellemző;

C. A fenti **F** betűvel jelölt képre vonatkozóan, írjátok le:

1. egy állatvilági elem nevét;
2. annak a növénytársulásnak a nevét, a környezet típusán belül, amelyben az **1-es pontban** azonosított állatvilági elem élőhelye található;
3. azt az éghajlati tényezőt, ami miatt az **1-es pontban** meghatározott állatvilági elem élőhelyét alkotó növényzetet a térségben magas sztyeppének nevezik;
4. azt az éghajlati jelenséget, amely a nyári évszak során gyakran veszélyezteti az állatvilági elem természetes élőhelyét;
5. az a talajtani tényezőt, ami miatt az **1-es pontban** meghatározott állatvilági elem élőhelyét kiterjedt mezőgazdasági területté alakították át.

D. A fenti **G** betűvel jelölt képre vonatkozóan, írjátok le:

1. egy állatvilági elem nevét;
2. egy rokon állatvilági elem nevét, amelynek természetes élőhelye Észak-Afrikában és az Arab-félszigeten található;
3. az elsivatagosodás gyors terjedésének két okát az **1-es pontban** meghatározott állatvilági elem természetes élőhelyén;
4. egy olyan okot, amely megmagyarázza az **1-es pontban** meghatározott állatvilági elem természetes élőhelyére jellemző nagyon magas (gyakran 30- 35 °C feletti) hőingásokat.

III. Tétel

(10 pont)

A mellékelt képek az ember alkotta környezetet mutatják be, amelyet a dagályokkal, hullámokkal és tengeri viharokkal folytatott állandó harc módosít, szépít és bővít. Ebben a „küzdlemben” az ember folyamatosan és intelligensen adaptálta az új környezet szervezésére és fenntartható építésére vonatkozó elképzeléseit, tanulván a természet törvényeiből, saját hibáiból, új technikákat alkalmazva, de folyamatosan konzultálva a különböző, a természeti környezetet ismerő szakemberekkel, valamint a nagyközönséggel is.

Forrás: <https://piximus.net/media2/72354/interesting-maps-9-1.jpg>

A fenti leírás alapján **írjátok le:**

1. a fenti képeken látható táj nevét és annak az országnak a nevét, ahol a tájat kialakították;
2. annak a projektnek a nevét, amelynek alapján a tölcsepartok területén lévő gátak épültek, és az öböl nevét, amelyet a későbbiek során részben lezártak;
3. egy olyan folyamatot, amely idővel megváltoztatja a partvonal alakját, és ezen folyamat által okozott kockázatot;
4. a **3-as pontban** meghatározott kockázatból eredő két következményt, amelyekkel az ország lakói a múltban is szembesültek;
5. két környezeti/ökológiai problémát, amelyekkel a területen dolgozó szakemberek szembesülnek a gátépítések miatt.

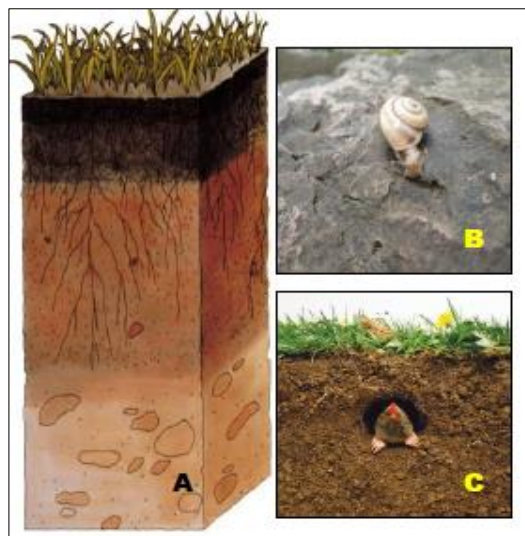
IV. Tétel

(12 pont)

A földfelszínen egy szerves-ásványi komplexum (**A kép**) alakult ki és szerveződött, amely a Föld burkai/geoszférái (litoszféra, légkör, hidroszféra, bioszféra és antropoloszféra) közötti anyag-, energia- és információcsere határfelületeként működik.

Îrjaťok le:

1. A mellékelt képen látható szerves-ásványi komplexum nevét;
2. a szerves-ásványi komplexum felszínén lévő szint nevét és a biokémiai folyamatot, amelynek során kialakult;
3. a felhalmozódásából eredő alapvető/lényeges tulajdonságot;
4. az élőanyag-mennyiség nevét, amelyet a **3-as pontban** azonosított tulajdonság határoz meg/feltételez a mezőgazdasági és erdőgazdálkodási tevékenységek számára;
5. a növényi szervezetek alkalmazkodási formáit a szerves-ásványi komplexum iontartalmához (pH);
6. az összefüggést a fenti képeken látható, **B** és **C** betűkkel jelölt állati szervezetek neve és a szervetlen-ásványi komplexum fizikai szerkezetéhez való alkalmazkodásuk módja/formája között.

V. Tétel

(18 pont)

Az alábbi képek a természeti és antropikus jelenségek szélsőséges megnyilvánulásait mutatják be, amelyek emberélet- és vagyoni veszteségeket okoznak.

Forrás: <https://besafenet.net/hazards/>

Írjaťok le/írjaťok:

1. az **a**, **c** és **e** betűkkel jelölt képeken látható kockázatok nevét és a kategóriákat, amelyekbe ezek tartoznak;
2. az **f** betűvel jelölt képen látható kockázat nevét és annak atlanti-óceáni megnevezését;
3. a **2-es** pontban azonosított kockázat esetében állapítsátok meg az ok-okozati összefüggést a képeken szereplő egyéb kockázatok valamelyikével;
4. két intézkedést a **b** betűvel jelölt képen azonosított kockáz^át hatásainak mérséklésére/megszüntetésére;
5. a **d** betűvel jelölt képen látható kockázat két lehetséges okát;
6. egy okot, amely az **e** betűvel jelölt képen látható, 2025 januárjában Kalifornia államban bekövetkezett kockázat felerősödéséhez vezetett;
7. a **c** betűvel jelölt képen azonosított legnagyobb katasztrófa helyét és időpontját;
8. az **a** betűvel jelölt képen látható kockázat fő romániai epicentrumának a helyét.